

ВІСНИК

**Академії праці і соціальних відносин
Федерації профспілок України**

Засновано у 1998 р.

Науково-практичний збірник

Збірник затверджений ВАКом України як фаховий із спеціальностей:

- **соціологічні науки** – перелік № 3 Постанови Президії ВАК України від 10.11.1999 р. № 3-05/11;
- **історичні науки** – перелік № 3 Постанови Президії ВАК України від 10.11.1999 р. № 3-05/11;
- **економічні науки** – перелік № 4 Постанови Президії ВАК України від 9.02.2000 р. № 2-02/2;
- **юридичні науки** – з постанови Президії ВАК України від 13.12.2000р. № 2-01/10:

1.Зараховувати наукові статті, опубліковані у «Віснику Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України», на підставі висновку експертної ради ВАК України з юридичних наук, окремо у кожному конкретному випадку за поданням спеціалізованої вченої ради як фахові у галузі юридичних наук.

**3 (50)
2009**

Редакційна колегія:

Андрійчук В.Г.
Андрусишин Б.І.
Бабкіна О.В.
Балабанов Г.В.
Бандур С.І.
Гавриленко І.М.
Герасимчук В.Г.
Головка М.Л.
Головка В.І.
Дахно І.І.
Капелюшний В.П.
Карагодіна О.Г.
Коваленко С.М.

Клименко Н.І.
Копиленко О.Л.

Королько В.Г.
Крижанівський О.П.
Лютий І.О.
Мунтян В.Л.
Мокляк М.М.
Нейкова Л.І.
Пилипенко В.Є.
Полозенко Д.В.
Романова Л.В.
Реєнт О.П.
Саєнко Ю.І.
Сердюк О.В.
Скуратівський В.А.
Судаков В.І.
Танчер В.В.
Тарасенко В.І.
Ручка А.О.
Уткін О.І.
Філіпенко А.С.
Шевченко О.О.
Щербина В.С.

доктор економічних наук, професор
доктор історичних наук, професор
доктор політологічних наук, професор
доктор географічних наук, професор
доктор економічних наук, професор
доктор філософських наук, професор
доктор економічних наук, професор
головний редактор, доктор історичних наук, професор
кандидат економічних наук, доцент
доктор економічних наук, професор
доктор історичних наук, професор
доктор медичних наук, доцент
заступник головного редактора,
кандидат фізико-математичних наук, доцент
доктор юридичних наук, професор
доктор юридичних наук, професор,
академік Академії правових наук України
доктор філософських наук, професор
доктор історичних наук, професор
доктор економічних наук, професор
доктор юридичних наук, професор
доктор філософських наук, професор
доктор економічних наук, професор
доктор соціологічних наук, професор
доктор економічних наук, професор
доктор економічних наук, професор
доктор історичних наук, професор
доктор економічних наук, професор
кандидат історичних наук, старший науковий співробітник
доктор філософських наук, професор
доктор соціологічних наук, професор
доктор філософських наук, професор
доктор соціологічних наук, професор
доктор філософських наук, професор
доктор історичних наук, професор
доктор економічних наук, професор
доктор юридичних наук, професор
доктор юридичних наук, професор

ВІСНИК

Академії праці і соціальних відносин
Федерації професій України

Засновано в 1998 році
Науково-практичний збірник

Реєстраційне свідоцтво КВ № 3616,
видано Міністерством Інформації
України 29.12.1998 р.

ISBN 966-614-021-7

© Академія праці і соціальних відносин Федерації
профспілок України

Редактор науковий – Трубенко В.С.

Макетування та верстка – Іоніна О.В.

Комп'ютерний набір – Лиска С.В.

Рекомендовано до друку вченою радою АПСВ. Протокол № 8
від 11 червня 2009 р.

Передрук та відтворення опублікованих матеріалів будь-яким способом
дозволяється лише за письмовою згодою редакції

Адреса редакції:

Україна, 03680, МСП, м. Київ-187, Велика Окружна дорога, 3
тел./факс (044) 526-1545; e-mail: edit@socosvita.kiev.ua

Друк: ТОВ «Видавництво Сталь».

Україна, 02660, МСП-660, м. Київ, просп. Визволителів, 1.

Підписано до друку 30.05.2009 р. Формат – 70x108/16. Друк офсетний.

Папір офсетний №1. Ум.-друк. арк. – 13.8. Тираж – 500 прим.

УДК [329.14:331.105.44](477.83/.86)“192/193”

Райківський І.Я.,

канд. істор. наук, зав. кафедри історії України
Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника

Українська соціал-демократія в профспілковому русі Галичини міжвоєнного періоду

Стаття присвячена аналізу місця і ролі Української соціал-демократичної партії у профспілковому русі Галичини у 20–30-х роках ХХ ст.

Ключові слова: партія, соціал-демократія, профспілка, робітник.

Помітне місце в загальноєвропейському політичному процесі кінця ХІХ – першої половини ХХ ст. займав соціал-демократичний рух, що впливав на західноукраїнське суспільно-політичне життя через діяльність Української соціал-демократичної партії (далі – УСДП). Вона виникла у 1899 р. на початку оформлення партійної структури українського політичного руху в Галичині і протягом 40 років своєї діяльності, до встановлення в краї комуністичного партійно-тоталітарного режиму, активно відстоювала національні та соціальні права українських робітничих мас. У радянські часи партію трактували як «дрібнобуржуазну», опортуністичну, що гальмує розвиток революційного руху, діяльність УСДП замовчувалась, а то й просто спотворювалася. Лише останнім часом інтерес до української соціал-демократії, зокрема її галицької «гілки», значно зріс, що знайшло відображення в публікаціях про діяльність УСДП міжвоєнного періоду [1]. Однак і досі науковці, політична еліта й широка громадськість, на нашу думку, недостатньо поінформовані про різні аспекти діяльності УСДП, включаючи участь партії у профспілковому русі.

УСДП знаходилась у лівоцентристському спектрі національно-державницького табору, намагалася поєднати національну ідею з марксизмом, виступала за незалежну соборну Українську державу з соціалістичним ладом. Вона діяла в руслі західноєвропейської соціал-демократії, була легальною партією і намагалася досягти своєї мети мирним, парламентським шляхом. Пріоритет національної ідеї над соціальною соціал-демократи чітко продемонстрували в період Української революції 1917–1920 рр. Поразка національно-визвольних змагань спричинила зневіру УСДП у політичних концепціях С. Петлюри та Є. Петрушевича. Партійна газета «Вперед» писала, що «...сама ідея незалежності України не вбита», і «невдача дотикає тільки переведення, а не саму ідею» [2]. Під польською окупацією есдеки спрямували вістря боротьби проти політики урядів Речі Посполитої, за побудову незалежної соборної Української держави.

УСДП розгорнула діяльність у трьох основних напрямках – політичному, культурно-освітньому і профспілковому [3]. 10 січня 1920 р. у Львові відбулась перша професійна конференція українського робітництва, на яку прибуло 87 делегатів з різних місцевостей Галичини – Львова, Городка, Перемишля, Коломиї, Стрия, Станіславова, Підзамча, Мшан і Стебника. У виголошеній на конференції доповіді А.Чернецький обґрунтував потребу «створення своїх власних професійних організацій» [4]. Делегати обрали Головну професійну раду, на чолі якої став П. Буняк, а секретарем – І. Кушнір [5]. Перед нею було поставлено завдання усамостійнення українського профспілкового руху. Після виступу М.Парфановича прийнято ухвалу про видання української професійної преси [6]. Протягом лютого – червня цього ж року вийшло шість номерів газети «Професіональний вістник» – органу Ради. «Будемо органом пролетарського руху, – писала газета, – в цілі успішного ведення своєї клясової боротьби за економічні інтереси» [7].

Отже, УСДП приступила до створення самостійних профспілкових осередків українського робітництва. Водночас партія взяла курс на відновлення зруйнованих війною соціал-демократичних організацій. Наприкінці 1921 р. УСДП нараховувала понад 3 тис. членів

і до 20 тис. в організаціях, що підтримували соціал-демократів [8]. До них належали організації політичні (Головна управа, місцеві робітничі і селянські ради УСДП) та культурно-освітні («Воля», «Українська бібліотека ім. І.Франка»). Однак у профспілках окрему українську структуру створити так і не вдалося. Як пізніше визнавав один із лідерів УСДП А. Чернецький, «...організацій не створено через перепони адміністративної влади, опір польського робітництва... та нужду серед самих українських робітників. Ті українські робітники, які залишилися ще в праці, остали і надалі у спільних польських професійних організаціях» [9].

На перешкоді усамостійненню українського робітничого руху стала ліворадикальна еволюція УСДП на початку 1920-х років. Під тиском знизу УСДП зайняла пробільшовицькі позиції, орієнтуючись на радянську Україну, в якій вбачала основу для здійснення своєї мети – будівництва незалежної соборної Української соціалістичної держави. Орієнтацією УСДП на соборність навколо радянської України, що була спричинена політикою українізації, зуміла скористатися нелегальна Комуністична партія Східної Галичини (далі – КПСГ, з 1923 р. – Компартія Західної України (КПЗУ). Комуністи – «васильківці», втілюючи в життя проголошену Комінтерном тактику єдиного робітничого фронту, з 1921 р. почали проникати в соціал-демократичні організації й оволодівати керівними структурами. Влітку 1922 р. КПСГ розгорнула акцію щодо відкритого опанування УСДП, котра завершилася переходом останньої на VI партійному з'їзді у Львові 18 березня 1923 р. до комуністичного табору, на позиції націонал-комунізму [10].

Польська влада застосувала проти прокомуністичної УСДП масові репресії. 30 січня 1924 р. діяльність партії була заборонена, під виглядом її ліквідації поліція завдала удару по українству взагалі. Заборона УСДП негативно вплинула на розвиток робітничого руху в краї, призвела до посилення колонізації українського робітництва. Багато українських робітників, що раніше симпатизували ідеям української соціал-демократії, опинилися під впливом прокомуністичних елементів (насамперед партії «Сельроб», діяльність якої спрямовувала КПЗУ) або Польської партії соціалістичної (далі – ППС), які не належали до національно-державницького табору. Вихід з цієї ситуації газета націонал-демократів «Діло» правильно вбачала у відновленні «...самостійної української робітничої партії», яка стояла б «на ґрунті оборони національних, економічних і політичних інтересів українського робітництва...» [11]. Ідейно-організаційну відбудову УСДП остаточно завершив з'їзд 8–9 грудня 1928 р. у Львові – Український соціалістичний конгрес.

Протокол засідання і резолюції з'їзду вказують на те, що УСДП критично ставилася до комуністичного руху та суспільно-політичного устрою в УСРР, але зберігала радянське ілюзії. Їх остаточно розвіяв лише сталінський погром українства на початку 30-х років, передусім голодомор 1932–1933 рр. Партія допускала співпрацю українських партій різних ідейних напрямів на ґрунті спільних загальнонаціональних завдань, що проявлялося в періодичних спробах консолідації сил у легальній частині національно-державницького табору у зазначений період. УСДП послідовно виступала за самовизначення, самостійність і соборність українського народу, водночас пропагувала соціалістичні постулати марксистського зразка. Соціал-демократи задекларували підтримку міжнародного соціал-демократичного руху, на VII партійному конгресі було ухвалено рішення про вступ партії до Робітничого Соціалістичного Інтернаціоналу [12].

Відновлена УСДП як партія лівого спектру приділяла особливу увагу профспілковій діяльності, захисту соціально-економічних прав українського робітництва під польською владою. Основні принципи своєї роботи в профспілках есдеки намітили на грудневому (1928 р.) з'їзді, обстоювали єдність класового професійного руху в Галичині. В. Старосольський обґрунтував позицію соціал-демократів з точки зору «національного інтересу», оскільки це давало можливість для українців опанувати «на своїй території цей рух» [13]. П. Буняк, у свою чергу, підкреслив, що, враховуючи інтернаціональний характер протистояння пролетаріату й буржуазії, профспілки мають об'єднувати робітників «...без огляду на націю, віру чи партійну приналежність» [14].

Згідно з рішенням грудневого з'їзду УСДП, спільна нарада ЦК партії та Центральної Комісії класових професійних спілок (далі – КПС) 29 квітня 1929 р. у Львові визначила

умови вступу українського робітництва до профспілок. У нараді брали участь члени ЦК УСДП: голова Л. Ганкевич, П. Буняк, В. Темницький, В. Старосольський, А. Кусик, І. Івашко, М. Галушка, І. Квасниця та Генеральний секретар Центральної Комісії КПС Ж. Жулавський [15]. Представники обох сторін підтримали тезу про необхідність побудови профспілкових організацій за класовою професійною ознакою. Робітникам-українцям застерігалось право на створення автономних українських відділів у профспілках. Окружна конференція з метою ведення «організаційної і культурно-освітньої діяльності серед українських робітників» мала обрати Українську професійну комісію, підпорядковану Центральній Комісії КПС. На нараді констатовувалась потреба видавництва професійного органу українською мовою й скликання найближчим часом Українського професійного конгресу [16]. Газета «Вперед» пояснювала, що угода між ЦК УСДП і Центральною Комісією КПС не була «політичною умовою», а «виключно умовою в справі професійної організації робітництва» [17]. Однак підписання угоди було важливим кроком УСДП у напрямі співпраці з ППС, що мала вплив на класові робітничі профспілки в Польщі [18].

Провідники УСДП розгорнули підготовку до скликання Українського професійного конгресу. Партія виступила організатором робітничих виступів з вимогами соціально-економічного характеру. Найбільшим з них був страйк понад 3 тис. деревних робітників у Перегінську в січні 1929 р. [19]. Робітники добилися підвищення зарплати на 10 % [20]. Партійна делегація УСДП взяла участь у IV конгресі КПС 30 травня – 2 червня 1929 р. у Варшаві [21]. Перший номер друкованого органу Української професійної комісії газети «Професійний вістник», згідно з рішенням ЦК УСДП, вийшов у жовтні того самого року.

Український професійний конгрес відбувся 1 листопада 1929 р. у Львові. На засідання з'їхалося 119 делегатів з 38 місцевостей краю, причому найбільшу кількість становили робітники лісової і нафтової промисловості. Якщо врахувати, що один мандат припадав на 100 робітників, можна дійти висновку, що делегати конгресу виступали від імені близько 12 тис. робітників-українців [22].

Однак, уже на підготовчому етапі скликання з'їзду «Сельроб-єдність» і ППС-лівиця, перебуваючи на прокомуністичних позиціях, поставили за мету зірвати засідання [23]. Обидві партії виступали проти створення автономних українських профспілок, намагалися не допустити посилення впливу соціал-демократії на робітничі маси, що мотивувалося необхідністю побудови профспілкового руху в Польщі на суто класовій інтернаціональній основі. Ліворадикальні елементи чисельністю близько 100 осіб 1 листопада 1929 р. заповнили приміщення по вул. Ринок, 8 у Львові, де зібралися делегати Українського професійного конгресу. Невдовзі між ними почалася сутичка, після того, як поліція заборонила засідання, комуністи вчинили спротив [24].

Делегати конгресу нелегально перенесли засідання в зал по вул. Осолінських, 8. До складу президії було обрано Д. Доротяка, Д. Шифурку і П. Буняка. Конгрес привітали від імені Центральної Комісії КПС посол Ж. Журавський, ЦК УСДП – Л. Ганкевич, ППС – І. Щирек. В одностайно ухваленій резолюції делегати підтримали положення угоди між ЦК УСДП і Центральною Комісією КПС від 29 квітня 1929 р. Резолюція в справі суспільних забезпечень вимагала негайного встановлення допомоги по безробіттю, відповідних пенсій і виплат у випадку втрати працездатності. 12 членів обрано до складу управи Української професійної комісії у Львові під головуванням І. Квасниці [25]. Під час виступу одного з учасників конгресу до залу увірвалася поліція і вдруге заборонила засідання. Відомо, що в залі було близько 50 делегатів [26].

Отже, Український професійний конгрес через протидію польської поліції та прокомуністичних елементів не завершив свою роботу. Незважаючи на підтримку ППС, засідання конгресу зірвали передусім представники прокомуністичної партії «Сельроб-єдність», створеної у 1928 р., що була фактично легальною «прибудовою» КПЗУ (заборонена польською владою у 1932 р.). За свідченням поліції, «Сельроб-єдність», у якому об'єдналися після розколу діячі обох течій колишнього «Сельробу», заснованого ще в 1926 р. у Львові, мав домінуючий вплив серед українського робітничого елемента в профспілках [27]. До складу «Сельроб-єдності» входило на той час близько 10 тис. членів [28]. Після конференції

українського робітництва 1920 р. цей конгрес став найвищою точкою у розвитку профспілкової діяльності УСДП міжвоєнного періоду.

Соціал-демократи далі робили заходи у напрямі згуртування робітників української національності для захисту власних інтересів у профспілках. Так, спільна конференція ширшої управи ЦК УСДП і української професійної комісії 30 березня 1930 р. у Львові закликала робітників-українців вступати до автономних українських профспілок [29]. Партийний курс УСДП у профспілковому русі був підтриманий на окружних робітничих конференціях у Дрогобичі 30 листопада 1930 р. і 14 червня 1931 р. [30]. Газета «Професійний вістник», заснована як друкований орган Української професійної комісії, виходила протягом 1929–1932 рр. нерегулярно через фінансові проблеми (всього – 22 номери).

Однак УСДП практично не змогла створити в профспілкових організаціях автономну українську структуру. Відомий діяч УНДО Д.Великанович писав, що українське робітництво в профспілках розпалося «на численні гуртки й поважно підпадає під чужі впливи» [31]. А.Чернецький також підтвердив, що від угоди ЦК УСДП з Центральною Комісією КПС «...в практиці не вийшло... нічого. Серед польського робітництва... закорінився глибоко примат тотальності Польської держави і нечуваний шовінізм» [32]. Невдача для УСДП спроби створення автономних українських профспілок пояснювалася опором польської влади, важким соціально-економічним становищем робітників-українців і діяльністю комуністів.

Водночас досить вузькою була соціальна база для реалізації плану українських соціал-демократів через малочисельність національно свідомих промислових робітників. З другого боку, в 1930-і роки з наближенням Другої світової війни погіршувалися несприятливі суспільно-політичні умови для діяльності УСДП, як і загалом національно-демократичних сил краю. «Демократія – це шлях до перемоги соціалізму, – стверджувала газета УСДП «Робітничий голос». – Як пошесть, як масове божевілля поширилася серед українського громадянства... ненависть до демократичної думки» [33]. Наростання диктатури в різних формах як сталінізму, так і гітлеризму, суперечило не лише здійсненню політичного ідеалу УСДП – побудови парламентським шляхом соціалістичної, самостійної і соборної України, а й стало на перешкоді профспілковій діяльності партії.

Всупереч несприятливим умовам УСДП приділяла чималу увагу захисту соціально-економічних прав українського робітництва у спільних класових профспілках. Під впливом партії знаходилися локальні професійні осередки. Так, УСДП мала у 1937 р. визначальний вплив на товариство двірників і домашньої прислуги «Праця» в Дрогобичі у складі 50 осіб [34]. Соціал-демократ І.Кушнір був секретарем окружної комісії професійних спілок у Львові [35].

Багато уваги «професійному рухові» приділив А.Чернецький – довголітній працівник «Союзу українських приватних урядовців Галичини» («СУПРУГа»). «Була це професійна організація, яка існувала ще з австрійських часів, – згадував він. – До неї належали службовці українських економічних установ у Львові і в краю, учителі і канцелярський персонал «Рідної школи», «Просвіти», українських редакцій, книгарень та ті українські службовці, що працювали в чужих, неукраїнських установах. Це була поважна організація, яка мала кількасот членів» [36]. Улітку 1924 р. на загальних зборах «СУПРУГа» А.Чернецького було обрано «...головною цією профспілковою організацією», де він працював на керівній посаді до кінця 1926 р., доклав чимало зусиль до утвердження в суспільстві думки, що «...українські службовці... мають мати співвирішальний голос у підприємствах, в яких працюють, та належний вплив на українське громадське життя. Треба було раз і назавжди викоринити нездорову практику» трактування «службовців як наймитів» [37]. А.Чернецький навів конкретні приклади своєї діяльності у профспілках, що для соціал-демократів мала важливе значення.

Таким чином, УСДП взяла участь у профспілковому русі Галичини міжвоєнного періоду, доклала зусиль до захисту інтересів українського робітництва під польською владою. Однак партії, незважаючи на підтримку польських соціалістів, не вдалося виділити автономні українські робітничі профспілки, що можна пояснити не лише опором польської влади і ліворадикальних сил, а й досить вузькою соціальною базою УСДП.

Література

1. Райківський І. Українська соціал-демократична партія (1928–1939 рр.) /І.Райківський. – Івано-

- Франківськ, 1995; його ж. Український соціал-демократичний рух у Галичині міжвоєнного періоду /І. Райківський //Українська соціал-демократія і національна державність. Матеріали регіональної наукової конференції, присвяченої 100-річчю української соціал-демократії. 15 грудня 2000 р. – Івано-Франківськ, 2001. – С.56–85; Жерноклеєв О., Райківський І. Лідери західноукраїнської соціал-демократії. Політичні біографії /О. Жерноклеєв. – К., 2004 та ін.
2. Вперед. – 1920. – 30 лип.
 3. Там само. – 1921. – 8 трав.
 4. Професіональний вістник. – 1920. – 1 лют.
 5. Вперед. – 1920. – 16 січ.
 6. Професіональний вістник. – 1920. – 15 лют.
 7. Там само. – 1 лют.
 8. Центральний державний архів громадських об'єднань України. – Ф. 6. – Оп.1. – Спр.5. – Арк. 260.
 9. Чернецький А. Український робітник //Діло. – 1936. – 29 листоп.
 10. Райківський І. Національна ідея в діяльності української соціал-демократії у Другій Речі Посполитій /І. Райківський //Людина і політика. – 2002. – №5 (23). – Вересень–жовтень. – С. 76, 77.
 11. Діло. – 1925. – 20 черв.
 12. Archiwum akt nowych w Warszawie. – Urząd Wojewydzki we Lwowie. 1920–1939. – Sygn.18. – S.33 zw.
 13. В.С. Про деякі зайві турботи // Вперед. – 1929. – 20 січ.
 14. Буняк П. Нова ідеологія // Там само. – 20 берез., 1 квіт.
 15. Sprawy narodowościowe. – 1929. – №3–4. – S.482.
 16. Професійний вістник. – 1929. – Жовтень.
 17. Вперед. – 1929. – 19 трав.
 18. Koko E. Ukraińscy socjaldemokraci galicyjscy w okresie międzywojennym (1918–1939) // Ukraińska myśl polityczna w XX wieku. Zeszyty naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Z.103. – Kraków, 1993. – S.137.
 19. Державний архів Івано-Франківської області, ф.2, оп.1, спр.668, арк.40, 46 зв; Вперед. – 1929. – 7 лип.
 20. Sprawozdanie z życia mniejszości narodowych za styczeń, luty i marzec 1929 r. – Warszawa, 1929. – S.45.
 21. Діло. – 1929. – 15 червня; Sprawy narodowościowe. – 1929. – №3–4. – S.483.
 22. Професійний вістник. – 1929. – жовтень, листопад.
 23. Державний архів Львівської області (далі – ДАЛО). – Ф. 1. – Оп. 51. – Спр. 454. – Арк. 34.
 24. Там само. – Арк. 5, 23, 26.
 25. Професіональний вістник. – 1929. – Листопад; Діло. – 1929. – 5 листопад; Wszystkie stronnictwa. – 1930. – 29 stycznia. – S.28, 29.
 26. ДАЛО. – Ф. 1. – Оп. 51. – Спр. 454. – Арк. 23 зв., 26 зв.
 27. Sprawozdanie z życia mniejszości narodowych za październik, listopad i grudzień 1929 r. – Warszawa, 1930. – S.52, 53.
 28. Кравець М.М., Сливка Ю.Ю. З історії Комуністичної партії Західної України (1929 – перша половина 1932 р.) /М.М. Кравець // З історії Української РСР. – К., 1963. – Вип.8. – С.45.
 29. ДАЛО. – Ф. 1. – Оп. 51. – Спр. 454. – Арк. 16.
 30. Там само. – Арк. 12–14; Професіональний вістник. – 1930. – Грудень.
 31. Діло. – 1936. – 13 листопада.
 32. Чернецький А. Український робітник /А. Чернецький //Діло. – 1936. – 29 листоп.
 33. Демократія // Робітничий голос. – 1938. – Березень.
 34. ДАЛО. – Ф. 256. – Оп. 1. – Спр. 63. – Арк. 50 зв.
 35. Робітничий голос. – 1938. – Березень.
 36. Чернецький А. Спогади з мого життя. – К., 2001. – С. 86, 87.
 37. Там само. – С.87.

Райківський І.Я. Українська соціал-демократія в профсоюзному русі Галичини міжвоєнного періоду. Стаття присвячена аналізу місця і ролі Української соціал-демократическої партії в профсоюзному русі Галичини в 20–30-х роках ХХ ст.

Ключевые слова: партія, соціал-демократія, профсоюз, робітник.

I. Raikivskiyi. Ukrainian social democracy in trade union movement in Galitsia in interwar period. The article is devoted to the analysis of the place and role of the Ukrainian Social-Democratic Party in the trade-union movement in Galitsia in the 1920–1930-s.

Key words: Party, social democracy, trade union, worker.